GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 71. Środa 27. marca 1850. Rok bieżący gazety **39.**

Na kwartał następujący z d. 1. kwietnia otwartą jak dotąd zostaje prenumerata na Gazetę Lwowską, w Redakcyi gazet Galicyjskich: Ulica Ormieńska N. 347. Zapisy z prowincyi przesyłają c. k. urzęda pocztowe z zaliczką wprost do kantoru gazet bezpłatnie: a Redakcya w chęci odpowiedzieć życzeniom szan. przedpłacicieli jak najlepiej, uprasza o wczesne zamówienie i dokładny adres szan. prenumeranta.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 5. marca. Na założenie szkoły trywialnej w Hałuszczyńcach. obwodzie tarnopolskim zebrano następujące dobrowolne datki:

Od gminy Hałuszczyniec gotowizną rocznie po 110 złr. 40 kr., tudzież w ziarnie 27 korcy 8 garn. twardego zboża, wartości 54 złr. 30 kr., licząc korzec po najniższej cenie 2 złr. mon., razem 165 złr. 10 kr.

Tamtejsi dzierżawcy propinacyi Jossel Teichholz, Dawid Kanaret, Schaje Katz i Lejba Weisser zobowiązali się na czas swego tamże pobytu dawać rocznie na fundusz szkolny po 6 złr. 30 kr.

Wymieniona gmina zobowiązała się także wystawić szkołę i dawać na opał jej 10 kóp okłotów żytnych.

Oprócz tego przyobiecali tamtejsi właściciele części dóbr P.P. Antoni Fedorowicz, Aryjan Fedorowicz dać każdy z nich po 25 złr. m. k. Stanisław Fedorowicz 10 złr. a Julian Drozdowski 5 złr. m. k. razem 65 złr. jako dar raz na zawsze na pierwsze postawienie szkoły.

To uznania godne usiłowanie podniesienia oświaty ludu podaje się z tą uwagą do publicznej wiadomości, że zarazem daje się polecenie otworzenia szkoły.

Lwów, 7. marca. Celem otworzenia szkoły trywialnej w Darachowie cyrkułu Tarnopolskiego uzyskano następujące składki dobrowolne:

Od gromad do szkoły wcielonych Darachów i Tiutków rocznie w pieniądzach 115 złr. m. k. tudzież 30 korcy różnego zboża w naturze, po najmniejszej cenie 2 złr. m. k. rachując 60 złr. m. k.

razem 175 złr. m. k.

Od parocha miejscowego gr. k. X. Jana Temnickiego przez czas jego tamże służby kapłańskiej rocznie 3 złr. m. k.

Od tamtejszego arędarza Moszka Breger i szynkarza jego 5 złr. m. k.

Wybudowanie domu szkolnego, chociaż już o tymczasowe pomieszczenie szkoły postarano się, przyjęły gminy na siebie i zapewniły na opalanie szkoły 10 kóp okłotów.

To powszechnie pożyteczne usiłowanie wspierania nauki dla ludu uznając według zasługi, ogłasza się publicznie z dodatkiem, że ku rychłemu otworzeniu szkoły w Darachowie. wydano potrzebne rozporządzenia.

Sprawy krajowe.

(Wiadomości bieżące.)

Wiedeń, 21. marca. W c. k. arsenale przywrócono znów dawny porządek. Zabrane w roku 1848 przedmioty odzyskano już po największej części napowrót. Dla zwiedzającej publiczności otwarty instytut ten trzy razy w tygodniu.

— W skutek rozporządzenia ministeryalnego mają ci wszyscy, którzy przy zawieraniu ugód na liwerunki i roboty eraryalne o przekupienie urzędników publicznych obwinieni i po skończonej indagacyi za winnych uznani zostali, oprócz poniesienia kar prawnych być wykluczeni także na zawsze od konkurencyi do podobnych kontraktów.

Ponieważ w Węgrzech i w Siedmiogrodzkiej ziemi nie weszło jeszcze w moc obowiązującą najwyższe rozporządzenie, według którego graduowanym doktorom i nadlekarzom przyzwolono wraz z oficerami kompetencyę kwatery, uznało ministeryum za rzecz stosowną nakazać przynależnym władzom administracyjnym jak najściślejsze wykonanie tego przepisu z oznajmieniem, że graduowanym doktorom i nadlekarzom w garnizonie przynależy pokój, komórka i kuchnia, w marszach zaś osobny pokój podobnie jak oficerom podrzędnym, dla reszty zaś personale lekarzy polnych, mianowicie dla nad-i pod-chyrurgów wojskowych przynależy pokój bez kuchni.

(Proklamacya Jego Excel. F. Z. M. hrabi Khevenhüller.)

Praga, 20. marca. Dzisiaj wyszło tu następujące ogłoszenie: „Łagodność, z jaką wykonywano potąd zaprowadzony od dnia 10. maja r. z. stan wojenny Pragi i okolic tego miasta, ośmieliła jak się zdaje złemyślących do zaprzeczenia prawom posłuszeństwa i poważania, bez czego wszakże niepodobna utrzymać publicznej spokojności i porządku. Wydarzone w ostatnich czasach wypadki zatajenia broni, oporu przeciw organom zwierzchności bezpieczeństwa, tudzież sprawdzone najdokładniejszem śledztwem sądowem zdarzenie, iż na bastyonie w pobliżu mostu łańcuchowego zadano przez wystrzał od nieznajomego sprawcy w nocy z 13. na 14. b. m. o $^3/_4$ na 12 ciężką ranę w lewe ramię żołnierzowi na straży stojącemu, — znaglają do pochwycenia stosownych środków dla stałego przywrócenia publicznej spokojności i bezpieczeństwa, i polecenia sądom wojskowym surowego zastosowania praw wojennych przeciw burzycielom.

Oprócz tego, iż wszystkie potąd wydane przezemnie proklamacye tyczące się stanu wojennego zostają i nadal w zupełnej prawomocności, rozporządzam jeszcze:

1) Wszelka broń sieczna, sztychowa lub palna, tudzież amunicya, której utajenie podpada tejże samej karze, jaka za ukrycie broni jest naznaczona, ma być oddana najdalej z końcem 27. b. m. do arsenału artyleryjnego na „Kleinseite,“ gdzie zaczawszy od dnia dzisiejszego aż do dnia wspomnionego, będą przedmioty te przyjmowane punktualnie od 8 godziny do 12tej zrana, a popołudniu od 2 do 6. — Po upłynieniu tego dnia nastąpi kara za utajenie broni lub amunicyi według surowości praw wojennych. Od tego złożenia broni uwalnia się tutejszą gwardyę narodową i miejską milicyę, c. k. urzędników i straż finansową wszakże tylko co do tej broni, jaką do służby swej stósownie do tyczących się przepisów potrzebują, płatnerzów, rusznikarzów, tudzież upoważnione do sprzedaży broni i prochu osoby, jak dalece im w tej mierze wydałem z mej strony pozwolenie.

2) Przypomina się odnośnie do mojej proklamacyi z 24. maja r. z., że nietylko opór stawiany zbrojną ręką przeciw straży lub zwierzchności bezpieczeństwa, lecz także wszelki napad zbrojną ręką na czatę wojskową, będzie śmiercią doraźnie karany.

3) Uznaję za rzecz potrzebną rozciągnąć wydaną przeciw nadużyciu druku proklamacyę z dnia 24. maja r. z. także na takie obrazowe przedstawienia, które są z ubliżeniem i nieuszanowaniem poświęconej osoby Monarchy, lub mogłyby wystawić na pośmiechowisko publiczne osoby powołane do wykonania praw; zaczem wszyscy ci, którzy staną się winni rozszerzania druków zawierających podobne illustracye, ulegną postępowaniu i karze według praw wojennych.

Praga, 19. marca 1850. Khevenhüller, F. Z. M.“

(Const. B. a. B.)

(Środki ku zapobieżeniu niedostatkowi ludności Weneckiej.)

Wiedeń, 19. marca. Dla zaradzenia ile można niedostatkowi ludności Weneckiej, przedłożył namiestnik baron Puchner Feldmarszałkowi Radetzkiemu stosowne propozycye, które z powodu chwalebnego zachowania się tamtejszej publiczności zupełny wzgląd znalazły. Skompromitowani i złożeni z posady urzednicy, wyjąwszy wyłączone dawniejszemi dekretami indywidua, otrzymali tymczasowie pensyę alimentacyi. Równocześnie nakazano pomnożyć w zbrojowni Weneckiej robotę, by większej liczbie rzemieślników zatrudnienia dostarczyć. Nic mniej wspaniałe jest wsparcie, jakie dają ubogim wojownikom, którzy przez rewolucyę dobrowolnie lub przymusem z ojczyzny wydaleni byli. Wiadomo że komisyę umundurowania przeniesiono do Wenecyi, a w skutek tego rozporządzenia będzie mieć niejeden ubogi ojciec familii dostateczny zarobek i niejeden zgłodniały otrzyma pożywienie.

(Ogłoszenie ze strony wojennego i cywilnego gubernatora Węgier.)

Peszt, 17. marca. Dzisiejsza gazeta Peszteńska zawiera następujące obwieszczenie:

Jego Cesarska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 12. marca r. b. na propozycyę rady ministeryalnej względem postępowania z byłymi honwedami już do c. k. królewskiego wojska odstawionymi lub stawić się mającymi z szczególnej łaski następujące wydać postanowienia:

Z wojska natychmiast uwolnić należy:

1) Wszystkie nie zupełnie zdolne do służby indywidua.

2) Tych którzy skończyli rok 38, jeżeli nie są szczególnie grawowani, w którym to razie obydwie te kategorye wcielić należy do kompanii karnych.

3) Duchowni wszelkiego wyznania.

W drodze koncertatyjnej mają być uwolnieni:

4) Za porozumieniem się ministerstwa spraw wewnętrznych z ministerstwem wojny:

a) Żonaci mający staranie o dwoje lub więcej dzieci nieposiadający własności gruntowej;

b) Jedynacy 70letnich ubogich rodziców, których jedyną są podporą.

c) Ci, którzy niemając ojca lub matki mają utrzymywać dziadka lub babkę.

d) Indywidua niemające rodziców, którzy mają obowiązek utrzymywania jedno lub kilkoro z rodzeństwa małoletniego niezdolnego do zarobku.

5) Te powody uwalniające od służby wojskowej mają być zastosowane także i co do tych honwedów, których się odtąd ma użyć do uzupełnienia armii. Przeto indywidua kategoryi Nr. 1) i 2) w razie wyszczególnionym mają być stawione do wojska, zaś indywidua kategoryi Nr. 3) i 4) a) b) c) i d) wcale do wojska brać nienależy.

6) Wziętym już do wojska byłym honwedom, o ile nie otrzymają dymisyi, przysłuża powszechny czas kapitulacyi ośmiu lat.

7) Indywidua, których konduita korzystnie opiewa, i które według wykazu nie są osobliwie grawowani, mogą w drodze podania na mocy postanowień przepisu normalnego z dnia 23. grudnia 1849 prosić o dymisyę z najwyższej łaski, decyzya zależy od ministra wojny.

Podając niniejszem te postanowienia pochodzące z łaski Jego Cesarskiej Mości do wiedzy powszechnej, podaje się one oraz przynależnym władzom ku najściślejszemu według nich postępowaniu.

Główna kwatera Peszt, 15. marca 1850.

C. k. cywilny i wojenny gubernator w Węgrzech
Haynau, FZM. i komendant III. armii. (W. Z.)

(Kurs wiedeński z 22. marca 1850.)

Obligacye długu pańs. 5% — 93¼; 4½% — 82⅜; 4% — 72½; 2½% — 49. Akcye bank. 1102. Losy z 1834 r. 164 z 1839 r. 107. Akcye kolei półn. 107½.

Hyszpania.

(Komisya dla spraw duchownych. — Wiadomości z Lizbony.)

Madryt, 10. marca. Dzisiejsza gazeta rządowa zawiera dekret, mocą którego mianowana jest komisya składająca się z 4 duchownych a trzech świeckich członków, która ma mieć głos doradźczy w sprawach duchownych.

Wiadomości z Lizbony sięgają do 4. marca. Dziennik „Heraldo" utrzymuje, że rewolucyoniści portugalscy zamierzają spróbować rewolucyę w prowincyach, ponieważ im się to w stolicy nieudało. Rząd portugalski jednak ma się na ostrożności i wcale się nieboi wybuchu. — Komisya izby deputowanych wyznaczyła w swojem sprawozdaniu o przedłożonej ze strony rządu ustawie względem wolności druku kaucyę w sumie 9 milionów reis w papierach (ministeryum żądało 12 milionów) a 3 miliony w gotowiźnie (ministeryum żądało 4 miliony). Sąd przysięgłych będzie złożony z wyborców mianowanych przez izbę deputowanych. (D. R.)

(Wiadomości bieżące.)

Madryt, 12. marca. Dzisiaj już daleko mniej mówiono o zmianie gabinetu. Królowa matka zdołała jeszcze tą razą wyjednać odroczenie ustąpienia teraźniejszego ministeryum, co jeszcze wczoraj zdawało się być nieochybnem. Atoli trudności, jakie przedstawia tak zwana kwestya pałacu są zawsze te same, a zachowanie się króla nie zwiastuje wcale bliskiego załatwienia.

Jenerał Cordova przybył wczoraj i objął niezwłocznie jeneralne kapitaństwo w Nowej Kastylii. Oczekują tu z każdym dniem przybycia pułku księżniczki, który należał do wyprawy włoskiej, a teraz ma wzmocnić załogę w Madrycie.

Ośmiu ludzi konnych i dobrze uzbrojonych napadło między Santa-Cruz de Modela a Visillo na szybkowóz jadący z Madrytu. — Między podróżnymi znajdował się jenerał Blasec, któremu zrabowano pieniądze, klejnoty i całą garderobę.

Ten sam los spotkał i resztę podróżnych. Rozbójnicy wykonali zamach w największej spokojności, niespiesząc się bynajmniej. Więcej jak półtrzecia godziny plondrowali. Niezadługo potem przechodził tamtędy szybkowóz jadący z Madrytu do Grenady i doznał na tem samem miejscu tej samej złej przygody.

— Dziennik hyszpański „Nation" donosi, że rząd zawarł z kilkoma kapitalistami pożyczkę trzydziestu kilku milionów realów na 9 procentów; suma ta ma być użytą na budowlę okrętów. (Ind.)

Anglia.

(Posiedzenie izby niższej.)

Londyn, 16. marca. Najważniejsza sprawa toczyła się wczoraj na posiedzeniu izby niższej, na którem kanclerz izby skarbowej przedłożył komitetowi zgromadzenia wykaz finansów. Przedłożony zeszłego lata parlamentowi kosztorys zawierał 52,262,000 funtów szterlingów. Kończący się z ostatnim stycznia rok finansowy wykazuje 52,874,000, jednakże kończący się z 5. kwietnia b. r. nie będzie tak znaczny, lecz po obliczeniu wykaże około 52,785,000 funt. szt. dochodów, a 50,533,650 wydatków, przeto przewyżka 2½ miliona na rok bieżący, pochodzi wyłącznie z dochodów marynarki. Przyszły rok zapewne nie będzie tak pomyślny. Dochody z cła doznają znacznego niedoboru, już z powodu cukru, już z powodu mniejszej konsumpcyi wódki, (liczna konsumpcya tego artykułu w roku 1848 pochodzi z powodu cholery) i z powodu zmniejszonego przywozu zboża. A zatem podaje on dochody cła na 20 milionów, akcyzę na 14,045,000, stępel 6,860,000, różne taxy (osobiste itd.) na 4,020,000, podatek dochodowy 5,410,000, dochody z poczty 820,000, z dóbr koronnych 160,000, rozmaite inne 670,000 funtów sztrl. = 52,285,000 funt. sztr. jako antycypowany ogółowy dochód po dzień 5. kwietnia 1851. Wydatek na prowizyę funduszowego i niefunduszowego długu, listę cywilną, flotę, wojsko, administracyę itd. podaje na 50,613,582 funt. sztr. do tej liczby dodaje jeszcze 150,000 dla służby okrętów kupieckich, przeto na rok 1850 i 1851 okazuje się przewyżka dochodów 1½ miliona. Potem oświadczył mowca, że on i rząd jest za tem, aby jedną połowę tej przewyżki obrócić na umorzenie długu narodowego, a drugą połowę na zniżenie podatku od pomniejszych właścicieli gruntów i od stęplu przy wydzierżawieniu małych partyi niżej 100 funt. sztr. Rząd jest także za zredukowaniem stęplu w kontraktach dzierżawczych, za uchyleniem podatku od cegły, by uboższej klasie do lepszego pomieszkania dopomódz. Zlikwidowaną już przewyżkę zeszłego roku chce rząd obrócić na wybudowanie kanału do ściągania z pól wody, tudzież na inne ulepszenia gruntowe. W tym celu proponuje zaliczyć z góry 2 miliony funt, sztr. dla Anglii i Szkocyi, a jeden milion dla Irlandyi. Wszystko to da się przywieść do skutku bez powiększenia publicznego długu. W końcu zaproponował wotować na 9 milionów funtów exchequer-bills, co po dłuższej dyskusyi przyzwolono.

(Posiedzenie izby niższej z d. 18. marca.)

Londyn, 19. marca. Na interpelacyę pana Osborne, czy angielski rząd albo też jego poseł w Konstantynopolu ma jaki udział w postępowaniu Turcyi z wydalonymi w głąb Małej Azyi węgierskimi wychodźcami, to jest z Kossutem i jego towarzyszami, odpowiedział lord Palmerston wczoraj w izbie niższej, że rząd zalecił wielkiej Porcie skrócić ile możności areszt tych osób, jeżeli w ogóle uważa się być obowiązaną trzymać ich w areszcie, i uczynić go jak najmniej przykrym; według jego zdania byłoby pożądaną rzeczą, aby wielka Porta czuła się była uprawnioną niearesztować ich bynajmniej; z tem wszystkiem rząd angielski nie ma prawa narzucać się na sędziego zawartych między Portą a Austryą zobowiązań; ale sądzi, iż lepiej byłoby, gdyby wielka Porta obowiązała się była tylko zapobiegać, aby terytoryum tureckie nie było widownią spisków i podżegań przeciw wewnętrznej spokojności ościennego państwa, a to byłaby mogła łatwo osiągnąć wydaleniem tych osób z ziemi tureckiej; lecz wysoka Porta wie zapewne najlepiej, czego po niej wymagają jej zobowiązania.

Francya.

(Posiedzenie zgromadzenia narodowego z d. 18. marca.)

Paryż, 18. marca. Po bezskutecznej reklamacyi pana Lagrange użalającego się na bezkarne zamachy ze strony dzienników konserwacyjnych na jego osobę uznało zgromadzenie narodowe na dzisiejszem posiedzeniu wybór nowego deputowanego z departamentu Vienne. Ducoux kandydat opozycyi były prefekt policyi pod jenerałem Cavaignac obrany został większością 29,000 głosów przeciw 26,000, które otrzymał p. Bataille zalecony od pałacu Elysée. — Minister sprawiedliwości Rouher i minister finansów Fould złożyli następnie kilka mniej ważnych projektów na stół prezydującego. — Z porządku dziennego rozpoczęto drugą dyskusyę nad nowem prawem stemplowem za weksle, akcye, obligacye itp. Ta ustawa zmierza głównie ku temu, by przeszkodzić częstemu pomijaniu stemplu wekslowego i tym sposobem zapewnić państwu znaczny należący mu dochód, pewną bowiem jest rzeczą, że trzy czwarte części weksłów będących w obiegu handlowym nie są należycie opłacone. Dalszą dyskusyę odroczono do przyszłego posiedzenia.

(Zapowiedziane projekta do ustaw.)

Paryż, 20. marca. Główną sprawą w Paryżu jest w obecnej chwili zapowiedziane przedłożenie rozmaitych projektów do ustaw, które mają być niejako odpowiedzią frakcyi stronnictwa umiarkowanego na wybory paryskie z dnia 10. marca. Dziś jeszcze oczekiwania te nie przyszły do skutku, rząd bowiem żadnego nieprzedłożył projektu, lecz utrzymują tu z pewnością, że to nastąpi nieochybnie na jutrzejszem posiedzeniu izby prawodawczej. Niewiadomo jeszcze jakiej treści i w jakiej liczbie będą przedłożone projekta. — To tylko pewna, iż celem ich będzie ściśnienie swobód publicznych; lecz w jaki sposób? O tem zdaje się nawet u steru władzy niedecydowano jeszcze nic stanowczego. (Ind.)

(Uwagi dziennika „Napoleon.")

Paryż, 17. marca. Najważniejszy artykuł w dzisiejszym dzienniku „Napoleon" oznajmia, że prezydent rzeczypospolitej razem z większością zgromadzenia narodowego postanowił oprzeć się ru-

chowi socyalistów i nie czynić mu żadnych koncesyi, jak niektóre dzienniki z początku utrzymywały. „Nie chodzi tu o to“ mówi ten artykuł, „aby wiedzieć, kto będzie ministrem, lecz o to, co uczyni ministeryum za porozumieniem się z narodowem zgromadzeniem. My nie możemy wpoprzód mówić o postanowieniach rządu i zgromadzenia; możemy tylko z ukontentowaniem zapewnić, że są w największej harmonii, i ubiegają się na wyścigi, aby dać towarzystwu wszelkie te gwarancye, których teraz więcej niż kiedykolwiek potrzebuje, a których towarzystwo ma prawo żądać po wypadkach rewolucyjnych; gdyż te wypadki lubo przez poboczne okoliczności sprowadzone, jednak jeżliby na nie nieważano, mogłyby w czasie powszechną sprawę porządku i cywilizacyi na niebezpieczeństwo narazić.“ — W końcu drugiego artykułu o położeniu powszechnem, czytamy tę uwagę: „Jeżeli rząd popełnił błędy, gotów je naprawić: bo rząd chce tylko dobra i nie ubiega się za żadną inną sławą, jak tylko za ocaleniem kraju.“ — Ztąd widać, że prezydent republiki pojednał się z przewodnikami większości i zapewnił sobie ich przyczynienie się do chwycenia sprężystszych środków oporu. Czyli te środki ograniczą się na sprzyjającym osobiście prezydentowi republiki ministrze, zastąpionym przez męża parlamentowej większości, który jako prokurator rządowy znany jest w najważniejszych procesach tegoczesnych, na wydaniu ostrej ustawy przeciw dziennikom i na środkach policyjnych, to znaczy, czy się będą trzymać w granicach konstytucyi; albo jak zapewniają, czy też wkrótce nowe ministeryum należące do stanowczej partyi porządku, nie wystąpi samo nietylko przeciw dziennikom i prawu stowarzyszenia lecz także przeciw powszechnemu prawu głosowania, i mniej więcej porzuci pole konstytucyi, jak legitymistyczne dzienniki z obawą zapowiadają; o tem nie można jeszcze nic pewnego powiedzieć, tem bardziej, iż bardzo wiele będzie zależeć od okoliczności przypadkowych a mianowicie od postępowania publiczności paryskiej. — W tej chwili Paryż jest zupełnie spokojny, a dzienniki republikańskie pracują nad tem, by lud od wszelkiej bezprawnej manifestacyi powstrzymać. Z tem wszystkiem nie można zapoznać, że partya socyalistów, która ustawicznemi klęskami zdawała się być zniszczona, wzrosła w siłę i śmiałość, i że najmniejsza pobudka może wywołać starcie się, powstanie, a nawet wojnę domową.

(Journal des Débats o wyborach. — Wiadomości dziennika „Patrie.“)

Paryż, 17. marca. „Journal des Debats“ mówi: „Cośmy powiedzieli przed wyborami, to samo mówimy i po upływie ich. — Chciano rządowi dać naukę, dano ją krajowi, społeczeństwu. Większość pozostanie i jeszcze bardziej ścieśni szeregi swoje. Dla tego, że Paryż obrał panów Carnot, Flotte i Vidal, nie ugnie się jeszcze Francya przed teroryzmem. Ztem wszystkiem zwycięztwo socyalistów nie sprowadziło jeszcze zbliżenia między frakcyami większości, które nawzajem składają na siebie winę klęski. I tak obwiniają legitymistów, że albo wcale nie głosowali, albo też swoje wota dali socyalistom, co jednakże ci stanowczo zaprzeczają. Legitymiści sami utrzymują, że mimo parcyalności przy ułożeniu spisów, głosowali za unią wyborów, i obwiniają tamtych o niewdzięczność. Gdy jeden z członków większości oświadczył wczoraj, że przepowiedział tryumf socyalistom, miał mu prezydent Dupin odpowiedzieć: „pochodzi to ztąd, żeś Pan tyle ustaw uchwalił.“ Opowiadają także, że Dupin względem wyborów oświadczył: „oto odpowiedź miasta Paryża na mowę Montalemberta.“ Podczas gdy góra swymi przyjaciołmi kierować umie, Cavaignac i Napoleon Bonaparte (kuzyn prezydenta) oświadczają na głos swoje ukontentowanie. Zaraz po skończonych wyborach wyprawili zagraniczni dyplomatycy czemprędzej kuryerów do Londynu, Wiednia, Berlina, Petersburga i do Papieża.

— „Patrie“ zapewnia, że wielka liczba znakomitych i bogatych cudzoziemców zgłosiła się onegdaj po paszporty i odjechała z Paryża. Ten sam dziennik dodaje: „Kupcy zapłacą teraz koszta zwycięstwa socyalistów.“ Dziennik “Credit“ wzywa „Patrie“, aby to twierdzenie przecie cyframi udowodniła. — Vidal, którego w Paryżu dla Strasburga obrano, chce na nowe wybory w Paryżu postawić za kandydata pana F. Foy, a socyaliści pana Emila de Girardin.

(Kurs giełdy paryskiéj z 19. marca.)

Renty 5% — 91.10; 3% — 56.75.

Włochy.

(Posiedzenie drugiej izby sardyńskiej.)

Turyn, 16. marca. Izba druga dyskutowała na wczorajszem posiedzeniu nad ustawą o sprawdzeniu miary i wagi. Nad zastósowaniem decymalnego systemu do rozporządzeń medycynalnych wszczęła się dość żwawa debata. Deputowany Fiorito powstał przy tej sposobności na zwyczaj używania łacińskich formuł w pisaniu recept lekarskich. Po przyjęciu potem poprawki, według której zastósowanie decymalnego systemu do rozporządzeń lekarskich ma się zacząć aż z rokiem 1853, głosowano nad całą ustawą i przyjęto ją 129 głosami przeciw 3. — Na interpelacyę odnoszącą się do rozporządzeń publicznego bezpieczeństwa w Sardynii, przyrzekł minister na przyszłej poniedziałkowej sesyi odpowiedzieć. Propozycye deputowanego Quaglia, tyczące się polepszenia chowu koni, równie jak i wniosek pana Bottone uchwalenia stępla stósownie do ceny dzienników, wzięto pod rozpoznanie. Z ustawy o pensyach wojskowych i kwieskowaniach przyjęto pierwszy artykuł.

Według dziennika Risorgimento miał król darować komitetowi emigrantów sumę 10,000 lire, i radził przedłożyć w parlamencie projekt do ustawy, którymby miano staranie o losie znajdujących się w Piemoncie licznych emigrantów.

(Konsystoryum. — Warunki powrotu Ojca Ś. — Bank rzymski.)

Rzym, 14. marca. Obiega pogłoska, że dnia 9. kwietnia odbędzie się konsystoryum w Watykanie. — Ojciec święty położył za warunek swego powrotu, że pozostałe w państwie kościelnem wojska francuskie mają słuchać wyłącznie jego rozkazów. Francya, jak słychać, przystała na to. — Bank rzymski istnieje znowu z dawnemi przywilejami. Jeżeli w ciągu roku 1850 włożą w niego jeszcze 500,000 skudi funduszowego kapitału, przywilej jego będzie na kilka lat odnowiony. W taki sposób odrzucone będą prośby o założenie prywatnych zakładów kredytowych.

(Uczta ambasadora angielskiego.)

Turyn, 4. marca. Dziennik „Statuto“ donosi z Turynu, że ambasador angielski dał ucztę dyplomatyczną na cześć ogłoszenia nadanej przez Karola Alberta konstytucyi. (Ind.)

(Reklamacye angielskie. — Książę Antoni Bonaparte.)

Florencya, 9. marca. Donieśliśmy niedawno o półurzędowej reklamacyi pełnomocnego ministra angielskiego, który zażądał indemnizacyi dla niektórych negocyantów angielskich mieszkających w Liwurnie, którzy ponieśli znaczne szkody podczas ostatniej rewolucyi. Pełnomocnik angielski miał już trudności z naszym rządem przed dwoma miesiącami z powodu sprawy pana Packenham, bankiera angielskiego, ajenta stowarzyszenia biblijnego w Londynie, którego trybunał tutejszy skazał na znaczną karę pieniężną i na wygnanie z Toskanii za propagandę pretestancką i socyalistyczną.

Ciekawą byłoby rzeczą widzieć Anglię reklamującą indemnizacyę za szkody pochodzące z rozruchów demagogicznych, potajemnie przez nią samą podniecanych i wspieranych. Niepodlega to żadnej wątpliwości w oczach każdego, kto miał sposobność czerpania wiadomości historycznych owej epoki z archiwów rządu toskańskiego. Jeżeli komu należy robić reklamacyę to Toskania do tego miałaby największe prawo za niezliczone paki bawełny i innych towarów, któremi Anglia za pomocą kontrebandy zasypała przez kilka miesięcy państwo toskańskie, niemając do tego najmniejszego upoważnienia. — Wiadomą jest rzeczą, że pierwszy rozruch który wybuchnął w Liwurnie przy sposobności wylądowania ks. Gavazzi mnicha socyalistycznego, był uorganizowany dla przekradzenia 500,000 cygarów, które się znajdowały w zatoce na okręcie angielskim. Są na poparcie tego doniesienia dokumenta stwierdzające je jak najdokładniej i mogłyby wielką senzacyę wywołać w Europie.

Książę Antoni Bonaparte bawił tu kilka dni. Odpłynął z Liwurny z swoją żoną do Civita-Vecchia. Słychać, że otrzymał misyę od rządu francuskiego. (Ind.)

Niemce.

(Nota zbiorowa do ces. król. rządu austryackiego i. król. pruskiego.)

Mnichów, 15. marca. Osnowa noty zbiorowej do ces. król. rządu austryackiego i król. pruskiego jest następująca:

Rewizyę konstytucyi niemieckiej zapowiedzianej uchwałami związku niemieckiego z 30 marca i 7. kwietnia 1848 pozostawiono w moc §. 3. konwencyi z 30. września 1849 tyczącej się utworzenia nowej prowizorycznej centralnej komisyi związkowej, do wolnego porozumienia się państw szczególnych. Utworzona przeto tymczasem komisya związkowa na zasadzie wspomnionej konwencyi, nie będzie mogła wziąć inicyatywę w sprawie konstytucyi niemieckiej.

Z drugiej znów strony nie doprowadził do pożądanego porozumienia się wszystkich państw niemieckich podany od rządów pruskiego, saksońskiego i hanowerskiego projekt jednolitej konstytucyi z dnia 16. maja r. z. Wprawdzie przystąpiła doń dość znaczna liczba państw niemieckich, mimo-to jednak uchyliły się od przyjęcia tego projektu inne a mianowicie większe państwa południowo-niemieckie, a nadto nieprzyzwoliła nań także i Austrya, którego przyzwolenia ze strony Austryi potrzeba według umowy związkowej, stanowiącej o utworzeniu państwa związkowego zreszty Niemiec, i stósownie do układu wspomnionego projektu. — A gdy w obec tych faktów postanowiły król. rząd pruski tudzież i inne rządy doprowadzić do skutku tyczący się projekt konstytucyi z zastósowaniem go do związku ściślejszego, nie mogły przeciwnie zdecydować się rządy Saksoński i Hanowerski do przystąpienia do tegoż związku ściślejszego, który uważają za wychodzący po-za zakres tak przyjętego od nich projektu do konstytucyi, jak niemiej i umów związkowych w prawomocności potąd jeszcze istnących; zaczem kiedy z jednej strony zwołano pierwszy sejm dla rzeczywistego utworzenia ściślejszego państwa związkowego, z drugiej przeciwnie strony zawarowały się rządy doń nie przystępujące przeciw wszelkim uchwałom tegoż ściślejszego związku.

W takim składzie rzeczy uznały król. rządy Bawarski, Saksoński i Wirtembergski za swój obowiązek tak w obec swych krajów jako i wspólnej swej ojczyzny, porozumieć się względem projektu względem wykonania wspomnionych uchwał związku, który-to projekt mogłyby wspólnie przesłać najprzód c. k. rządowi Austryackiemu i król. Pruskiemu.

Rozpoczęły przeto w tej mierze poufne negocyacye, których rezultatem jest zawarta w Mnichowie z dnia 27. lutego r. b. umowa, następnie od trzech król. rządów potwierdzona.

Umowa ta polega na tem przekonaniu, iż przyszłość narodu niemieckiego zapewniona być może tylko za pośrednictwem takiej konstytucyi, któraby utrzymywała najściślejszy jaki tylko być może związek między Austryą a resztą Niemiec, obejmowała oba największe państwa niemieckie w równy sposób co do godności ich stanowiska i wpływu, i bez zagrożenia egzystencyi reszty państw usta-

nowiła takie organa związkowe, za pośrednictwem których dałyby się połączyć dla dobra całości skuteczna działalność władzy rządowej z wolnym rozwojem ducha narodowego w reprezentacyi narodowej.

Rząd królewski.... poruczywszy podpisanemu przedłożenie rządowi (c. k. austryackiemu) — (pruskiemu) tej ugody jako wspólny projekt trzech rządów królewskich, podziela nadzieję, iż k. gabinet raczy uznać w tem szczere usiłowania dążące do załatwienia kwestyi względem konstytucyi niemieckiej, i projekt ten nietylko weźmie pod rozpoznanie, lecz nadto rozpocznie w tej mierze negocyacye także z król. pruskim (austryackim) gabinetem i z innemi rządami związkowemi, bądź to bezpośrednio, bądź za pośrednictwem prowizorycznej komisyi związkowej, którą tyczące się trzy rządy król. o swym projekcie zawiadomiły. Trzy rządy królewskie tuszą szczególnie, iż podana w projekcie tak Austryi jak i Prusom możność przystąpienia z całą monarchyą przyczyni się znacznie do usunięcia głównych przeszkód, jakie potąd zachodziły pomiędzy oboma państwami względem konstytucyi związkowej, i zapraszają w tem przypuszczeniu oba wielkie mocarstwa do przystąpienia, a to odnośnie nawet do art. VI. konkluzyjnego aktu Wiedeńskiego z 15. maja 1820.

Podpisany ma przy tej sposobności zaszczyt i t. d.

(Odpowiedź c. k. austryackiego gabinetu na notę zbiorową trzech królów.)

Monachów, 17. marca. Dziennik „Neue Münchn. Ztg." zawiera następujące doniesienie:

„Odpowiedź c. k. austryackiego gabinetu na zbiorową notę trzech królestw, względem porozumienia się o spólne propozycye dla zrewidowania konstytucyi niemieckiego związku, jest już jak słychać, w ręku naszego rządu. Przyzwalającą tę odpowiedź wygotowano jeszcze w tym samym dniu, w którym nastąpiło doręczenie noty zbiorowej. Oprócz gabinetom trzech królestw oznajmiono o tem także królewsko-pruskiemu, tudzież innym rządom. W deklaracyi austryackiej zasługują być przytoczone najszczególniej następujące główne punkta: 1) Austrya daje ze swojej strony zupełne przyzwolenie do konwencyi, której się trzyma, i którą w całej treści uważa za nieprzestępną podstawę wszelkiej dalszej negocyacyi; 2) Austrya oświadcza wyraźnie, że z całem swojem państwem do niej przystępuje; 3) Przystąpienie to z całem swojem państwem nie sprzeciwia się ani prawu, ani stosowności, ani też interesom Niemiec i Europy, i owszem przystąpienie to zgadza się z temi interesami, a przytem wszak Prusy dały do tego pierwszy przykład swojem przystąpieniem ze wszystkiemi częściami swego kraju, nawet temi, które pierwej do niemieckiego związku nie należały, a które jak np. w Litwie i Poznaniu powiększej części nie do niemieckiego lecz do sławiańskiego czyli sarmackiego szczepu należą. Prócz tego nadmieniono jeszcze, że pod liczbą 9. artykułu 1. konwencyi nie może być rozumiane uznanie konstytucyi Frankfurtskiej.

Z różnych stron dochodzą nas wiadomości, pisze Gaz. Wiedeńska, zapowiadające, że wkrótce także Hanower do namienionej konwencyi przystąpi.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 20. marca.)

Met. Austr. 5% — 80; 4½ pct. 70. Akcye bank. 1125. Sard. 32. Hyszp. 3%—28½. Polskie 300— 124.; 500 — 79¾.

Prusy.

(Uroczyste zagajenie parlamentu w Erfurcie.)

Berlin, 21. marca. Wczoraj było uroczyste zagajenie parlamentu w Erfurcie. Pan Radowitz miał wstępną przemowę; złożono na stole izby konstytucyę, ustawę wyborową, akta dodatkowe i kilka innych dokumentów, w obydwóch izbach objęli prezydujący z wieku urzędowanie, pan Frankenberg w izbie ludu, pan Eichhorn w izbie państw. Izba ludu będzie dziś miała swoje drugie posiedzenie. (D. R.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 22. marca.)

Dobrowolna pożyczka 106⅜ L. Oblig. długu państ. 87. Akcye bank. 93¾. Polskie listy zast. 95½. Pols. 500—80 L.; 300—122. Frydrychsdory $13\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. 12½. Austryackie banknoty 88¾.

Turcya.

(Doniesienia z prowincyi.)

Konstantynopol, 5. marca. (Na Tryest.) Stolica państwa Tureckiego nienastręcza ani zajmuje się szczególnie wypadkami politycznemi. Zdaje się, że nastąpi tu znów taka cisza jak była przed Madjarską katastrofą. Wprawdzie odbywają się w dywanie dość częste narady, lecz mało co o nich słychać, a po ściślejszem dopytywaniu się można się tyle dowiedzieć, że radzono tam o sprawach domowych Turcyi. Podobna rada ministeryalna odbyła się 27. pod prezydencyą wielkiego wezyra, który również jeszcze i nazajutrz praco wał z sułtanem w jego gabinecie. Odbywają się też czasami konferencye zagranicznych ministrów z tureckimi dygnitarzami, nic słychać jednak aby zajmowano się tam sprawami szczególnie ważnemi. Raporta z prowincyi, gdzie rozpuszczenie „Redywów" sprawiło dobre wrażenie, brzmią jak najpomyślniej. Nowo narodzona ces. księżniczka otrzymała imie Mukbile t. j. Szczęśliwa. Wiadomo już w Konstantynopolu, iż komisye względem turecko-perskich sporów granicznych przybyły do Mohammere, i rozpoczęły już swoje prace. Baszowie różnych prowincyi zwołują swoich urzędników, i ogłaszają im ustawę tyczącą się niezaprzedajności. O podobnych sprawach radzi przyjmują wiadomość w seraju. Sułtan zwiedzał dnia 4. kollegium przy meczecie Zofii, fundacyi sułtanowy Valide. Z ważniejszych spraw wypada donieść, iż według raportów z Bagdadu odkryto gruzy jakiegoś starożytnego miasta niedaleko Tezyponu. Zresztą nic interesującego oprócz kradzieży i napadu (zapewne przez złoczyńce podobnego rodzaju) na jednego urzędnika policyi w Galacie. Zalano mu całą twarz kwasem siarczanym właśnie w chwili kiedy wyszedł był z jednej kawiarni. Przez 48 godzin znajdował on się w niebezpieczeństwie życia; sprawca potąd nie wyśledzony. — Pan Marsch, nowy poseł unii amerykański złożył już wizytę wielkiemu wezyrowi i ministrowi spraw wewnętrznych. (Wandr.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z 22. marca.)

Lwów, 22. marca. Dziś płacono za korzec pszenicy 15 r. 15k.; żyta 11r. 15k.; jęczmienia 10r. 7k.; owsa 6r. 24k.; hreczki 9r. 12k.; kartofli 6r.; — cetnar siana kosztował 3r. 32k.; okłotów 2r.; — sąg drzewa bukowego 30r., sosnowego 22r. 15k.; — kwarta wódki przedniej 55k., szumówki 37k.; — mąka, krupy i reszta drobnej sprzedaży bez odmiany.

(Ceny targowe w obwodzie tarnopolskim.)

Tarnopol, 17. marca. Według doniesień handlowych z Tarnopola, Trembowli i Zbaraża sprzedawano tamże na targach w pierwszych dwóch tygodniach marca (w przecięciu korzec pszenicy po 10r. 57k.—9r. 10k.—9r.; żyta 7r. 28k.—6r. 25k.—6r. 30k.; jęczmienia 7r.—5r. 20k.—6r.; owsa 2r. 49k.—3r. 25k.—3r. 25k.; hreczki 6r. 4r. 35k.—4r. 20k.; kartofli 3r. 20k.—2r. 30k.—2r. Za cetnar siana płacono 4r. 30k.—2r.—4r.; wełny 212r. 30k. do 215r.—0—150r.; nasienia konicza tylko w Tarnopolu 22r. 30k. do 25r. Sąg drzewa twardego kosztował 30r.—9r.—12r. 30k., miękkiego 24r.—8r.—11r. 30k. Funt mięsa wołowego 9k.—9k.—8k. a garniec okowity 3r. 35k.—4. —2r. 55k. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 27. marca.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	21	5	24
Dukat cesarski	5	24	5	27
Półimperyał zł. rosyjski	9	22	9	24
Rubel śr. rosyjski	1	47½	1	48½
Talar pruski	1	34	1	35
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	20	1	21
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	54	100	3
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt. . . .	100	—	100	15

(Kurs wekslowy wiedeński z 22. marca)

Amsterdam 160½ p. 2. m. Augsburg 115¾ p. uso. Frankfurt 115¼ p. 3. m. Genua 135½ p. 2. m. Hamburg 169¾ p. 2. m. Liworno 115¼ p. 2. m. Londyn 11.36 p. 3. m. Medyolan 105½ p. 2. m. Paryż 137 l. 2. m. Agio duk. ces. 21⅞. Napol. 9.17. Szufrynów 16.10. Agio srebra 15⅛.

(Kurs giełdy warszawskiej z 19. marca.)

Za Obl. skarb. 4% żądają 79 Rub. 80 kop. Za listy zast. nowe dają 14 Rub. 84 kop.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. marca. Młocki Franciszek, ze Żółkwi. — Turczyński Jan, z Soposzyna. — Szawłowski Ludwik, z Przewłok. — Wiszniowski Antoni, z Stanisławowa. — Antoniewicz Wicenty, z Kwarzawy. — Singer de Wysogórski Karol, z Butynina. — Janko Henryk, z Hoszan. — Złocki Wiktor, z Przemyśla. — Malczewski Henryk, z Gniłowód.

Dnia 26. marca. Skolimowski Julian, z Dyniska. — Smarzewski Mikołaj, z Artasowa. — Zagórski Karol, z Tarnopola. — Urbański Marcin, z Przemyśla. — Ustrzycki Włodzimierz, z Dołhomościsk. — Reisner Felix, z Łączek. — Zwolski Julian, z Bryńca zagórnego. — Domaradzki Seweryn, ze Stanisławowa. — Pakoszewski Jędrzej, z Dźwiniacza. — Papara Władysław, z Mchawy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 25. marca. Hrabina Komorowska Franciszka, do Łuczyc. — Zgadziński Antoni, do Uliczka. — Lang Emanuel, do Wolicy. — Frank Ferdynand, do Nahaczowa.

Dnia 26. marca. Hr. Dzieduszycki Kazimierz, do Niesłuchowa. — Hr. Komorowski Alexander, do Żółkwi. — Hrabina Cetner Elżbieta, do Podkamienia. — Obertyński Leopold, do Stronibab. — Wierzbicki Julian, do Kutkorza.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. i 26. marca:

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	" ''' ''''				
6 god. zr.	27 4 0	— 1,5	+ 2,6°	zachodnii	pochm.
2 god. zr.	27 4 2	+ 2°	— 1,5°	" "	" ⊙
10 g. w.	27 4 10	— 1		" "	"
6 god. zr.	27 8 0	— 1,5		" "	" śnieg
2 god. zr.	27 8 6	— 1°	— 1°	półno.-zachodni	" ⊙
10 g. w.	27 9 4	— 4,5	— 45°	cicho	" "

Dnia 27. marca o 6. godz. zrana Ter. pokaz. = — 6°.

Główny Redaktor M. Srzeniawa Sartyni.

Z c. k. galic. Drukarni rządowej.